

VIIKONVAIHDE

PERJANTAIVIERAS

Tampereen kaupunki-seudun vaihtoehdot

Tampereen seudun kunnat selvittävät ex-maaherra **Rauno Saaren** johdolla seudun yhteistyömalleja. Selvitys kattaa valtion asettaman kuntaliitosselvityksen mutta sisältää paljon muutakin. Se on alkuvaiheuksien jälkeen löytänyt hyvin käytännöllisen uran. Selvityksestä on hyöttyä, päädytäänpä mihin tahansa.

Selvitystä ohjaavat yhdessä kaikki kahdeksan kuntaa, jotka käyvät säännöllisiä keskusteluja. Seminaarit ovat tärkeä osa työskentelyä.

Yhteistyömalleista niin sanottu 0+ tarkoittaa nykyistä kuntayhtymämuotoista yhteistyötä. Yhteistyö olisi siis ”kuntien päälle ja niiden lisäksi” tapahtuvaa. Siis olemassa oleva seutuhallinto pienin parannuksin. Tähän ei ole kukaan oikein tyytyväinen. Tulos on epädemokraattista näennäistekemistä.

Malli numero 2 kantaa otsaketta ”Yhdentävä kaupunki-seutu”. Se tarkoittaa, että valtuustot valitsisivat erityisen seutuvaltuuston ja seutuhallituksen sekä joukon työaastoja. Tulokset olisivat yhdessä sovittuja kuntia ohjaavia ”direktiivejä”. Kunnat siis olisivat itsenäisiä mutta harmonisointia tehtäisiin kautta linjan. Rahat systeemille tulisivat jäsenkunnilta.

Kolmas malli kantaa mahtipontista nimeä ”Metropolimalli”. Valtio on alunperin tarjonnut tätä mallia Helsingin seudun kunnille. Ajatus on, että seudun asiat ovat yhteisiä ja painavimmat niistä hoidetaan yhdessä. Painavia asioita voivat olla esimerkiksi joukkoliikenne, yhdyskuntarakenne, jätehuolto ja niin edelleen. Tämäkään malli ei vaadi kuntaliitoksia, mutta sen päättävä elin metropolivaltuusto valittaisiin suorilla vaaleilla. Malli on vähän huonossa maineessa Helsingin seudun yhteistyökokemuksen valossa.

Neljäs malli on virallisissa asiakirjoissa nimellä ”Eurooppalainen kaupunki”. Sitä on kuvattu myös nimellä ”Seutu-kaupunki” sekä ”EU-malli”. Tämäkin malli lähtee kunnallisvaalien yhteydessä äänestettävästä seutuvaltuustosta. Sillä on 8–12 jäsenkuntaa tai autonomista aluetta. Autonomiset alueet tarkoittavat, että Tampereen kaupunki jakautuisi 4–5 itsenäiseen palvelutuotantoalueeseen. Seutukaupunki olisi juridisesti aluekuntatyyppinen päätöksenteon taso, jossa hoidettaisiin raskaat ison mittakaavan palvelut. Esitetyssä mallissa verot ohjattaisiin suoraan seutukaupungille, joka sovittuun jakosääntöön mukaan ohjaisi edelleen rahaa kunnille ja autonomisille alueille.

Viides malli olisi sitten kuntaliitosten kautta toteutuva Suur-Tampere, jossa olisi huomattavia ongelmia, muun muassa kustannusten automaattinen kasvu, demokratian heikentyminen sekä reuna-alueiden palvelujen purkaantuminen.

Nämä ovat mallit. Niihin pitää suhtautua loogisina kehikkoina, joista yhdistämällä ja rakentamalla voisi löytyä sopiva toimintatapa. Se on selvää, ettei yksikään kunta halua luopua itsenäisyydestään. Ja fiksuja yhteistyömuotoja ollaan laajalti valmiita miettimään. Jos koko seutu Tampere mukaanlukien löytäisi yhteisen kannan, olisi valtionkin sitä kuunneltava. Sanomalla pelkästään ei on uhkana, että ratkaisuvalta annetaan johonkin ulkopuolelle.

Tuo ajatus seutukaupungista kiinnostaa. Varsinkin jos jokaisella yhteisen toiminnan sektorilla työskentelisi seutuvaltuuston jäsenistä valittu toimialahallitus, jota kutakin johtaisi ”komissaari” ja jokaisella kunnalla – pienimmällikin – olisi aina yksi komissaarin paikka.

Tärkeää on myös millä sanoilla vaikeita asioita kuvataan. Psykologisesti se ratkaisee.

JUHUA KUISMA
on kyläliiketoimintasuojien johtaja.

KASVIMAAN KERTOMUKSIA

Parsakaali on kaali-perheen eliittiä

Kaali, Brassica oleracea, on maailman eniten viljelty vihannes, jos on uskominen YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö FAO:n satotilastoja.

Kaalia on viljelty yli pari vuosituhatta. Siinä ajassa lajista on jalostettu lukuisia joukko muotoja, jotka poikkeavat huomattavasti toisistaan.

Kaaliniin juuret ovat Välimeren rannoilla, missä sen villiä muotoa tavataan yhä.

Kreikkalaiset tunsivat 300-luvulla ennen ajanlaskun alkua kolme erilaista lehteä tuottavaa kaalimuotoa.

Muutamia vuosisataa myöhemmin orjat korjasivat roomalaisten pelloilta keräkaalin ja parsakaalin tärkeitä muotoja. Jälkimmäinen säilyi erityisesti italialaisten herkkuna, ja heidän kasville antama nimi broccoli tunnetaan ympäri maailmaa.

Kukkkakaalia viljeltiin 600-luvulla, punakaalia 1000-luvulla. Kaali-perheen nuorisoa ovat kyssä-, kurttu- ja ruusukaali, jotka tulivat vasta 1500-luvulla.

Parsakaali on terveystuoksuiltaan kaalijoukon parhaimmisto. Sata grammaa tuoreita parsakaalia sisältää päivän C-vitamiiniannoksen.

Parsakaalin on todettu vähentävän riskiä sairastua syöpään.

Kukinnon lisäksi parsakaalista voi syödä lehdet ja varret, elleivät ne ole alkaneet puuttua. Parsakaali kantaa syödä raakana tai vain kevyesti käsiteltynä, jottei sen ravintoarvo kärsi.

TOPI LINJAMA

Kirjailija Eija Piekkari tuntee dekkariensa maisemat. Hän on asunut suurimman osan elämästään Sairakkalan kylässä.

Murhan jäljillä maalaiskylässä

Kirjailija Eija Piekkari on nostanut suomalaisen maalaiskylän dekkarisarjansa päänäyttämöksi. Kirjoissa ratkotaan murhia keskellä Hollolan Sairakkalan kylän arkea.

HOLLOLA (MT)

Kaksi korppia lennähtää pelon yli Suurenmäentietä kohti. ”Onkohan jossain ruumis”, kirjailija **Eija Piekkari** sanoo dekkaristin huumorilla auton etupenkiltä.

Piekkari on esittelemässä Sairakkalan kylän murhamaisemaa toimittajalle ja kuvaajalle. Suurenmäentietä mennään kohti taloja, joiden asukkaita rikosylikoostaapeli Krissse Elo joutuu kuulustelemaan dekkarissa Pako portin alta.

Kirjailija ei keskity vain murhiin, vaan lukija pääsee seuraamaan kylän elämää ja asukkaiden edesottamuksia. Päähenkilö Krissse asuu kylässä ja käy töissä Lahden poliisilaitoksella.

Piekkari on asunut samassa kylässä vuosikymmeniä syntymästään alkaen. Nykyään koti sijaitsee Hollolan kuntakeskuksessa.

”Haluan pitää maaseudun kuvauksen aina mukana. Maalla on tehty murhia muissakin dekkareissa, mutta maalaiselämästä ei sinänsä paljonkaan kirjoiteta.”

Moni huippudekkaristi sitoo tapahtumat kaupunkiin, kuten **Seppo Jokinen** Tampereelle tai **Outi Pakkanen** Helsinkiin, kirjailija **Eija Piekkari** haluaakin tietoisesti täydentää dekkari- ja rikosylikoostaapeli Krissse Elon joutua kuulustelemaan dekkarissa Pako portin alta.

Maalla eletään toisin Maalla eletään kirjailijan mielestä edelleen eri tavalla kuin kaupungissa. Yhdessäoloa on enemmän ja ihmisiä tunnetaan laajalti. Remonttitaloita ja yhteisiä juhlia ei ole unohdettu.

”Maalla on myös kummallisia ihmisiä, jotka hyväksytään ja joita jopa rakastetaan. Kaupungissa tällainen ihminen joutuu helposti hylätyksi.”

Piekkarin kirjoissa tulevat vastaan taivaita tähyilevä Ufo-Uimonen, Könösnummo ja baarissa alituisen istuva Maskotti. Originelleja ovat myös Kasolan veljekset, jotka kuuluvat Krisssen ystäväpiiriin.

Uskottavia yksityiskohtia Vaikka tarinat ovat keksittyjä, Piekkari tekee tarkkaa työtä uskottavuuden eteen.

Helpointa on ollut kuvata

Tyypillisiä murhan motiiveja ovat rahanhimo ja kosto, Eija Piekkari pohtii.

rikosylikoostaapeli Krissse kansantanssiharrastusta. Siitä on kirjailijalla omakohtaisiakin kokemuksia. Vanhan polkan tasahyppy sujui kevyesti toistakymmentä vuotta.

Kun dekkarissa mennään pellavatakoisiin tai vaikkapa hevostalliin, kirjailija turvautuu yksityiskohtien kuvauksiin usein ystävä- ja tuttavapiiriinsä. Joukkoon kuuluu pari poliistittuakin.

Kyläläiset innoissaan Alussa Piekkaria hiukan pelotti, miten kyläläiset suhtautuvat kotokulmiensa käyttöön murhapaikkoina.

”Viime syksynä minut pyydettiin Länsi-Hollolan Marttojen tilaisuuteen Toivolan seurantalolle puhumaan kirjoittamisesta. Yhtään pahaa sanaa en kuullut. Kaikki olivat vain innoissaan.”

Eräsikin maanviljelijä tietää tarkkaan, mitkä kuvitteelliset tapahtumat sijoittuvat hänen tilalleen. ”Omistaja ostaa aina monta kirjaa, kun pidän julkistamistilaisuuksia.”

Kyläläiset tietävät, ettei kirjoissa ole jäljitely heistä ketään. Kukaan ei siis joudu huonoon valoon.

Kirjailija on myös muutannut jonkin verran talojen väriä ja asentoa. Vain niiden sijainnista voi päätellä jotain kirjassa nimettyjen teiden perusteella.

Ominta sarkaa Kesti kauan ennen kuin dekkarista tuli Piekkarille ominta sarkaa.

Kolmekymppisenä hän alkoi koulutautua monilla eri kirjoittajakursseilla. Samaan aikaan hän opiskeli öljyvärimaalauksia. ”Jossain vaiheessa maalaaminen vei voiton. Nytkin on yksi työ kesken. Suuri osa maalauksista menee maalle ampumatauluihin.”

Ennen dekkarisarjaa Piekkari kirjoitti puolisen tusinaa näytelmää Sairakkalan nuorisoseuralaisille ja ohjasikin ne itse. Kursseilta löytyneet kirjoittajakaverit lopulta ”häitistivät” kokeilemaan dekkaria.

Kirjailija ei ole missään vaiheessa luopunut leipätyöstään. Hän toimii projektipäällikkönä kansainvälisessä it-alan yritysessä.

Ensimmäinen dekkari Haamupari ilmestyi vuonna 2009. Tänä syksynä tulee markkinoille sarjan kuudes osa Kaislikon kätöksessä.

Murhan tekijä ei ole Piekkarin kirjoissa mielisäisä tai muutenkaan vinksautunut henkilö. Siksi epäilyt kohdistuvat pikemmin lähipiiriin kuin satunnaiseen kulkijaan.

”Haluan kertoa tarinan, jossa murhaaja on tavallaan täyspäinen ihminen. Murhaaja antaa vallan sille pahalle, joka meissä kaikissa on.”

TARJA HALLA

Toivolan nuorisoseurantalolla on esitetty Eija Piekkarin kirjoittamia näytelmiä.

KIRJA

Kehuttu dekkari alkaa jatkokertomuksena

Kirjailija **Eija Piekkari** kuljettaa rikostarinaa nopeasti ilman turhia rönsyjä ja raskaita maalailuja.

Dekkarin ystävien on helppo lähteä rikosylikoostaapeli Krissse Elen matkaan ratkomaan murhan arvoitusta.

Pohjoismaiseen tyyliin tarinan kietoutuu Krissse yksityiselämä. Väliin kylän taloissa ta-

pahtuu verhojen takana asioita, joita lukija jää pohtimaan vielä murhan selvittyäkin.

Piekkari on dekkaristina saanut turhan vähän julkista tunnustusta. Ehkäpä se johtuu pienestä kustantajasta ja sen rajallisesta markkinointibudjetista.

Yllättävää arvostusta tuli pari

vuotta sitten Aamulehdessä. Kun tamperelainen kirjailija **Seppo Jokinen** sai luettua kymmenen parasta kotimaista dekkaria, Piekkarin teos Pako portin alta ylsi seitsemännelle sijalle.

”Rikosylikoostaapeli Krissse Elo on tervetullut lisää suomalaisen sepitöppöliisikuntaan. Piekkari kunnostautuu var-

Tänä syksynä ilmestyy kirjailijan kuudes dekkari Kaislikon kätöksessä.

sinkin dialogin saralla. Naseva replikointi kuljettaa juohevalla tavalla tarinaa”, Jokinen toteaa.

Pako portin alta lähtee liikkeelle lokakuuna aamuna hirvenmetsästäjän passipaikalta. Kirjailija ei itse metsästä, mutta tarinat ovat tuttuja niin edesmenneen isän, ex-puolison kuin aikuisen pojankin kertomina.

Yksityiskohtat ovat siis kohdallaan.

Vuonna 2011 ilmestynyt teos Pako portin alta alkaa tässä lehdessä jatkokertomuksena sivulla 23.

TARJA HALLA

Eija Piekkari: Pako portin alta. 277 sivua. Myllylahti 2011.

